

БЪЛГАРИЯ | 27 МАРТ 2025 Г.

2-ра НАЦИОНАЛНА КРЪГЛА МАСА

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА СТРОИТЕЛНИЯ СЕКТОР: ФИНАНСИРАНЕ, ЦИФРОВИЗАЦИЯ И УМЕНИЯ ЗА УСТОЙЧИВО БЪДЕЩЕ

Организирано от: ЕнЕфект Консулт
С подкрепата на: Център за енергийна ефективност ЕнЕфект
В сътрудничество с: Камара на строителите в България, Renovate Bulgaria и Клийнтех България

Проектът е съфинансиран по Програмата на Европейския съюз за Околна среда и действия по климата (LIFE) по Споразумение за безвъзмездна помощ № 101120412

23
ЛЕКТОРИ
И
МОДЕРАТОРИ

68
ДЕЛЕГАТИ

6 СЕСИИ

Официално откриване | Откриваща пленарна сесия | 3 Дискусионни Сесии | Закриване

01

ДИСКУСИОННА СЕСИЯ

възможности за
иновации, дигитализация
и развитие на умения
като инструменти за
осъществяване на
реформи

02

ДИСКУСИОННА СЕСИЯ

директива за
енергийните
характеристики на
сградите и финансови
инструменти за
подкрепа на сградното
обновяване

03

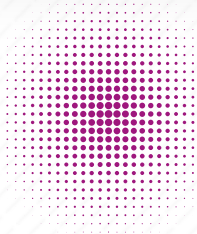
ДИСКУСИОННА СЕСИЯ

ролята на местните
власти в процеса на
обновяване на
сградния фонд

ДИСКУСИОННА СЕСИЯ 1

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИНОВАЦИИ, ЦИФРОВИЗАЦИЯ И РАЗВИТИЕ НА УМЕНИЯТА КАТО ИНСТРУМЕНТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА РЕФОРМИ

- ☐ Участниците определиха предвидимото финансиране, ясните нормативни разпоредби и институционалния капацитет като условия за разширяване на обновяването на сгради. В дискусиата беше отправен призив за дългосрочни рамки, съчетаващи публични субсидии, заеми, гаранции и частен капитал, вместо да се разчита предимно на непостоянно действащи програми, финансирани изцяло с безвъзмездни средства.
- ☐ Забавянията по Плана за възстановяване и устойчивост бяха подчертани като риск за завършването на проектите и усвояването на средствата. Участниците призоваха за по-бързи административни процедури, по-силна междуинституционална координация и техническа и правна подкрепа за общините, а представителите на строителния сектор изтъкнаха като важен елемент запазването на качеството на изпълнението.
- ☐ Повишаването на капацитета на работната ръка беше обсъдено като изискване за осъществяване на инвестициите, а не само като образователна дейност. Лекторите подчертаха, че програмите за обновяване зависят от квалифицирани специалисти, способни да спазват техническите стандарти, целите за ефективност и сроковете. бяха Като приоритети бяха определени временното, гъвкаво обучение и непрекъснатото повишаване на квалификацията.
- ☐ Програмите за обучение, представени от Камарата на строителите в България чрез Европейския цифров иновационен хъб, обхващат строителния и инвестиционния процес, с повече от 40 модула, организирани в седем тематични категории. Дискусиата свърза цифровата трансформация и професионалното обучение с необходимостта от устойчиви във времето инвестиции и съгласуване с рамките за финансиране.
- ☐ Пътната карта на BUILD UP Skills Bulgaria 2030 предложи създаването на национален регистър на квалифицираните специалисти, паспорти на уменията, учене през целия живот и изисквания за квалификация при обществените поръчки. Тези мерки бяха представени като начини за повишаване на качеството на проектите, намаляване на рисковете при изпълнението и укрепване на доверието в инвестициите в обновяване.
- ☐ Лекторите подчертаха необходимостта инвестициите в иновации да бъдат съчетани с инвестиции в умения. Програмата InnoBuilder и пътната карта на AFCOS показаха възможностите за подкрепа при разработването на решения, разбирането на изискванията за стандартизация и подготовката на иновативни строителни продукти за пазарна реализация.

ДИСКУСИОННА СЕСИЯ 2

ДИРЕКТИВАТА ЗА ЕНЕРГИЙНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА СГРАДИТЕ И ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ В ПОДКРЕПА НА ОБНОВЯВАНЕТО НА СГРАДИ

- ☐ Участниците определиха институционалната яснота и координираното изпълнение като основни предизвикателства при използването на наличните инструменти за финансиране. В дискусиата беше отправен призив за по-ясно разпределение на отговорностите и по-силно сътрудничество между публичните институции, финансовите организации и строителния сектор.
- ☐ Смесеното финансиране беше обсъдено като алтернатива на схемите за обновяване, основани изцяло на безвъзмездна помощ. Участниците подчертаха, че съчетаването на публична подкрепа с възстановими инструменти трябва да бъде придружено от ясна комуникация, подкрепящи политики и гаранции за защита на уязвимите домакинства.
- ☐ Проектът INSPIRenov представи модели в процес на разработване, които съчетават публични безвъзмездни средства и гаранции за обновяване на многофамилни жилищни сгради. Консултациите с банки идентифицираха несигурността по отношение на управлението на сдруженията на собствениците, недостатъчните данни за кредитоспособността и ограничения експертен капацитет на банковия сектор за финансиране на обновяването като пречки, на които е необходимо да се обърне внимание.
- ☐ Пилотният център за комплексно обслужване в София и опитът на SHEERenov+ подчертаха ролята на интегрираната помощ в подкрепа на изпълнението на техническите, правните и финансовите задължения на собствениците на жилища. Стабилното, дългосрочно финансиране и последователната подкрепа чрез политики бяха определени като необходими, за да могат тези услуги да надхвърлят предоставянето на информация.
- ☐ В дискусиата беше отправен призив при разработването на предложения Национален фонд за декарбонизация да се надгради съществуващият опит на Фонда за енергийна ефективност и възобновяеми източници. Участниците също така подчертаха стандартизацията, цифровизацията и подобренията в сертифицирането на енергийните характеристики като приоритети за подпомагане на изпълнението и достъпа до финансиране.

ДИСКУСИОННА СЕСИЯ 3

РОЛЯТА НА МЕСТНИТЕ ВЛАСТИ В ПРОЦЕСА НА ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДИ

- ☐ Общините бяха посочени като ключови за осъществяването на обновяването, но участниците подчертаха, че е необходимо от техническо обучение, институционални партньорства и практическа подкрепа. Сътрудничеството с НПО и частни експерти беше определено като важно за укрепване на местния капацитет.
- ☐ Опитът от шест български общини илюстрира модели на центрове за комплексно обслужване, ръководени от общини, ръководени от НПО и хибридни модели. Дискусията подчерта услуги, обхващащи информация и техническа помощ, възможности за финансиране и непрекъсната подкрепа през целия процес на обновяване, подпомагани от местни партньорства и взаимно учене.
- ☐ Националният доверителен екофонд подчерта, че подобренията в инфраструктурата трябва да бъдат съпътствани от ангажиране на ползвателите и ефективно общинско енергийно управление. Планирането, мониторингът и вниманието към начина, по който се използват обновените сгради, бяха обсъдени като необходими за запазване на енергийните спестявания.
- ☐ Първата енергийна общност на Габрово беше представена като действащо публично-частно партньорство, докато втора общност очакваше одобрение от общинския съвет. Опитът подчерта правната и договорната подготовка, адаптивните механизми за финансиране, ясните насоки и доверието като важни съображения за възпроизвеждане на модела.
- ☐ EncomHub беше представен като проект в подкрепа на енергийни общности, ръководени от граждани, с цел създаване на центрове, предоставящи технически, правни и финансови насоки. Сложните процедури за присъединяване, ограничената подкрепа от мрежовите оператори и ниската обществена осведоменост бяха определени като пречки. Дискусията подчерта участието на гражданите и сътрудничеството между общините, бизнеса и гражданското общество.

